SANCTISSIMI D. N. DOMINI

CLEMENTIS

Diuina Prouidentia

PAPÆ XI.

Declaratio nullitatis, damnatio, abolitio, & reprobatio cuiusdam Edicti à Laicali potestate editi super Censuris Ecclesiasticis à R. P. D. Petro Secundo Episcopo Casalen. aduersùs Comitem Iacobum Nemours promulgatis: cùm varijs ordinationibus pro exacta Censurarum huiusmodi obseruantia, donec vel ab habente legitimam ad id facultatem absolutio ab eis concessa fuerit, vel illæ nullæ, aut iniustæ à competenti Iudice Ecclesiastico fuerint declaratæ: ac insuper cum Decreto, quod ij, qui aliàs, videlicet ratione præfati Edicti easdem Ecclesiasticas Censuras quouis modo incurrerunt, post debitam Ecclesiæ præstitam satisfactionem, nonnisi à Sede Apostolica absolutionis beneficium obtinere valeant.

ROMÆ, MDCCXIII.

Typis Reverendæ Cameræ Apostolicæ.

CLEMENS
PAPA XI.

Ad futuram rei memoriam.

On sine ingenti animi nostri mærore nouissimè accepimus, quod cùm nuper, nempè mense Iunio proximè elapso, Venerabilis Frater Petrus Secundus Episcopus Casalensis Diuini honoris Zelo ductus, palàm excommunicauerit, seù in maiorem excommunicationem incidisse, adeoque ab omnibus vitandum esse declarauerit Comitem Iacobum Nemours, eò quia ipse, dum solemnis supplicatio, seù Processio Sanctissimi Corporis Christi in Ciuitate Casalen. habebatur, non tam loci, ac temporis, quàm reuerentiæ Episcopali Dignitati debitæ immemor, & quod longè deteriùs est, ipsi quoque Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento debitæ venerationis oblitus, excitatis inanibus, & importunis contentionibus, eiusdem supplicationis progressum abrumpere ausus fuerat: Et quamuis à præfato Petro Secundo Episcopo idem Sanctissimum Sacramentum deferente pijs, paternisque vocibus admonitus, atque etiam rogatus, vt à proposito desisteret, obortamque in Populo, qui frequentissimus ad illam Sacram functionem confluxerat, grauem offensionem, publicumque scandalum submoueret, eiusdem Præsulis authoritatem in oculis omnium temerè oppugnare, & quam illi præstare tenebatur, obedientiam pertinacitèr detrectare non erubuerat: Sæcularis potestatis illarum partium Officiales, seu Administri, cæco abrepti consilio, ac eorum, quæ memoratus Antistes, vt Diuinum honorem, simulque Episcopalem dignitatem tueretur, egerat, odio incitati, profanas manus ad Arcam Domini extendere, & Sanctissima Ecclesiæ Instituta, præscriptamque à Canonicis Sanctionibus disciplinam penitùs subuertere, ac conuellere minimè veriti fuerunt; Licèt enim satis perspectum omnibus sit Ecclesiasticis Censuris innodatos, veluti aquâ, & igne interdictos, ac tanquam putrida membra canonicæ seueritatis gladio abscissa, nè totum corpus inficiant, pro veteri Ecclesiæ more, ab vniuersis Christifidelibus, sub pœnis in Sacris Canonibus, & Apostolicis Constitutionibus disertè præfinitis, vitandos esse: nihilominùs præfati Sæcularis potestatis Officiales, seù Administri, instante potissimùm, ac vrgente cognominato Riualta eiusdem Sæcularis potestatis asserto Procuratore Fiscali, eò temeritatis, & audaciæ deuenerunt, vt nomine, & authoritate Dilecti Filij Nobilis Viri Victorij Amedei Sa-

 baudiæ

baudiæ Ducis, & Pedemontij Principis abutentes, Edicto Typis edito, publicèque promulgato, non modò quibuscumque personis cuiusuis status, gradus, & conditionis inhibuerint, nè dicti Iacobi Comitis, sicut præmittitur, excommunicati, ac palàm denunciati consuetudinem, atque commercium, eiusmodi excommunicationis ratione, vitare auderent, grauissimis, etiam mortis, cuilibet, qui secùs fecerit, indictis pœnis: (quâ planè horrendâ comminatione Christifideles earumdem partium in manifestum discrimen coniecti fuerunt, vel capitis pœnam subeundi, vbi eiusmodi Edicto morem gerere detrectarent, vel sanè æternæ salutis iacturam faciendi, quatenùs eidem Edicto obtemperando debitam Ecclesiæ mandatis obedientiam præstare renuerent;) Verùm etiam scandala scandalis adijcientes, eumdem Petrum Secundum Episcopum sub pœna occupationis, seu reductionis Bonorum temporalium, tàm scilicèt illius patrimonialium, quàm suæ Mensæ Episcopalis monuerint, vt ab inferenda ipsi Iacobo Comiti quacumque vlteriori molestiâ omninò abstineret, ac interim præiudicium illi per dictam Excommunicationem, quam nullam, iniustam, ac præcipitantèr promulgatam nuncuparunt, irrogatum opportunè sarciret; perindè ac si, vbi ipsa Excommunicatio nulla, vel iniusta foret, competentia Tribunalia Ecclesiastica non extarent, quæ de illius prætensâ nullitate, vel iniustitiâ rectè, ac ordine cognoscere, legitimumque de ea iudicium ferre possent; & aliàs, prout vberiùs continetur in præfato Edicto, quod non alio quidem animo, quàm vt clariùs, & apertiùs dignosci ab omnibus possit, quàm inusitati exempli, quantique horroris, & scandali illud sit, præsentibus inserendum duximus, tenoris, qui sequitur, videlicet = VITTORIO AMEDEO II, Per Gratia di Dio Duca di Sauoia, e Monferrato, Prencipe di Piemonte, Rè di Cipro, &c. = *Ad ogn'uno sia manifesto, che visto la Supplica sportaci per parte del Procuratore Fiscale Generale nostro Rivalta, & il tenor di quella ben considerato; Per le presenti, attesa l'evidente nullità, ingiustitia, e precipitatione della Scommunica proferta dal Vescovo di Casale in odio del Conte Giacomo Nemours. Habbiamo inhibito, & inhibiamo à qualsivoglia Persona di qualonque stato, grado, e conditione, tanto Sudditi, che Forastieri, habitanti in essa Città di Casale, che qualonque altro luogo de Stati Nostri d'evitare il Commercio, e Consortio di detto Conte Nemours, sotto pretesto di tal Scommunica, meno per tal causa molestarlo, nè mottegiarlo in qualonque maniera sotto pene gravi, e gravissime, etiandio della morte; Et in oltre habbiamo monito, & moniamo detto Vescovo, & Ufficiali della sua Curia di non solo astenersi da ogni, e qualonque ulterior molestia, & agrauio versa detto Conte, mà ancora di dover indilatamente, & in ogni miglior modo riparare l'ingiusta violenza, e trascorso d'esso con la fulminata nulla, ingiusta, e precipitata Scommunica, sotto pena della reduttione de beni temporali del Vescovato, e suoi. Mandando le presenti registrarsi, dichiarando l'esecutione di queste da farsi in persona d'alcuno di detti Vfficiali di detta sua Curia, ò d'alcuno de suoi Domestici quanto al detto Vescouo, & all' Albo Pretorio*

rio, e Luoghi soliti di detta Città, quanto ad ogni altro, valer, & alla Copia stampata dal Stampatore nostro Prielli douersi prestar tanta fede, come al proprio Originale, che tal è nostra Mente. Dat. in Casale li 7. Luglio 1713. == Per S.A.R., à Relatione del Senato == Perronus == In Casale, Per Pietro Maria Prielli Stampator Ducale == Con priuilegio =

Cùm autem notorij Iuris sit, nulli Laicali potestati fas esse decernere, seu edicere, quod Censuræ ab Episcopis promulgatæ, seu declaratæ, sub obtentu, quod nullæ, vel iniustæ sint, attendi non debeant; ac in his, quæ ad Ecclesiasticam Iurisdictionem pertinent, Sæculi Magistratus obsequendi maneat necessitas, non authoritas imperandi; adeoque præmissa in grauissimum Christifidelium scandalum tendant, animasque pretioso Saluatoris, & Domini Nostri IESV Christi Sanguine redemptas in maxima pericula adducere, & deplorandis malis inuoluere possint. Hinc est, quod Nos, qui Iurium Ecclesiasticorum assertores in Terris à Domino constituti sumus, ac proinde tàm graues Sæcularis Potestatis abusus dissimulare non possumus, libertatem, Immunitatem, & Iurisdictionem Ecclesiasticam à perniciosis eiusmodi conatibus illæsam tueri, & conseruare, necnon animarum periculis, quantum Nobis ex alto conceditur, occurrere cupientes, omniumque, & singulorum, quæ in præmissis, seu eorum occasione quouis modo acta, & gesta fuerunt, seriem, causas, & circumstantias, etiam aggrauantes, nec non tàm præfatorum, quàm alterius cuiuscumque Senatus, Magistratus, Iudicis, Ministri, Officialis, Notarij, Scribæ, & aliarum quarumuis personarum in eisdem præmissis quomodolibet culpabilium qualitates, dignitates, nomina, & cognomina, aliaue quæcumque etiam specificam, ac indiuiduam mentionem, & expressionem requirentia præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, & exactè specificatis habentes; Motu proprio, ac ex certâ scientiâ, & maturâ deliberatione nostris, deque Apostolicæ Potestatis plenitudine, Edictum præinsertum, ac quæcumque in eo contenta cum omnibus, & singulis indè secutis, & forsan quandocunque secuturis, nulla, irrita, inualida, iniusta, reprobata, damnata, inania, & à non habentibus potestatem temerè, & damnabiliter attentata, ac de facto præsumpta, nulliusque roboris, & momenti, vel efficaciæ esse, & ab initio fuisse, ac perpetuò fore, neminemque ad illorum obseruantiam teneri, imò nec illa à quoquam obseruari posse, vel potuisse, adeoque neque vllum statum facere, vel fecisse, sed perindè ac si nunquam emanassent, nec facta fuissent, pro non extantibus, & non factis perpetuò itidem haberi debere, tenore præsentium declaramus. Et nihilominùs ad maiorem, & abundantiorem cautelam, & quatenùs opus sit, illa omnia, & singula, proùt etiam quæcumque alia præmissorum occasione in præiudicium Libertatis, Immunitatis, & Iurisdictionis Ecclesiasticæ quouis modo emanata, edita, acta, gesta, & perpetrata, cum omnibus paritèr indè secutis, & quandocumque secuturis, harum serie damnamus, reprobamus, reuocamus, cassamus, irritamus, annullamus, & abolemus, viribusque, & effectu penitùs, & omninò vacuamus, ac pro damnatis,

repro-

reprobatis, reuocatis, cassatis, irritis, nullis, inualidis, & abolitis, viribusque, & effectu penitùs, ac omninò vacuis semper haberi volumus, & mandamus. Præterea, tametsi perspecta Cleri, Populique Casalensis pietas, & Religio spem Nobis certam ingerat, fore vt memorati Edicti nullam hactenùs, vt par erat, rationem habuerint, eoque non attento, à qualibet consuetudine, & commercio cum præfato Iacobo Comite, tanquàm verè excommunicato, ac omninò vitando, penitus vltrò abstinuerint, & abstineant; nihilominùs Motu, scientiâ, deliberatione, ac potestatis plenitudine paribus, eumdem Iacobum Comitem, tanquam verum excommunicatum vitandum, ab omnibus vtriusque sexus Christifidelibus habendum esse, donec, & quousque absolutionis beneficium Christianâ humilitate petierit, illudque ab habente legitimam ad id facultatem impetrauerit: vel quatenùs Censuræ aduersùs eum promulgatæ nullæ, aut iniustæ prætendantur, eas vti tales à competenti Iudice Ecclesiastico declarari obtinuerit, cùm antè eiusmodi declarationem pro validis, ac iustis ab omnibus haberi debeant, earumdem tenore præsentium decernimus, & similiter declaramus. Quocircà vniuersis Presbyteris, & Clericis tam Sæcularibus cuiuscumque gradus, præeminentiæ, & Dignitatis fuerint, quàm cuiusuis Ordinis, Congregationis, Instituti, & Societatis, etiam IESV, Regularibus in Diuinis Ministrantibus harum serie districtè præcipimus, & mandamus, vt quatenùs prædictus Iacobus Comes ad eorum Ecclesias, seu Oratoria accedere, ibique Diuinis Officijs, alijsue Sacris functionibus interesse præsumeret, cum eo ità se gerant, quemadmodùm ex Sacrorum Canonum præscripto cum Excommunicatis publicè denunciatis agendum esse probè norunt, sub pœnis ab ipsis Sacris Canonibus in eos, qui secus fecerint, constitutis. Cæterùm cum exploratum sit, tam præfatum cognominatum Riualta, qui præmissa ab eadem Sæculari potestate edici, & ordinari petijt, ac institit, vt præfertur, quàm cognominatum Perronum, qui præinserto Edicto subscripsit, nec non Petrum Mariam Prielli Typographum, qui illud suis Typis impressit, aliosque omnes, & singulos cuiuscumque pariter status, gradus, Ordinis, præeminentiæ, & Dignitatis, quantumuis sublimis fuerint, qui eadem præmissa mandarunt, ac ordinarunt, seu illis consilium, auxilium, fauorem, vel quamuis aliam damnabilem operam præstiterunt, aut in eorum sequelam, & executionem gesta approbarunt, & rata habuerunt, seu aliàs in eis quomodolibèt culpabiles fuerunt, Censuras omnes, & pœnas Ecclesiasticas à Sacris Canonibus, generalium Conciliorum Decretis, & Apostolicis Constitutionibus, ac præsertim literis die Cenæ Domini singulis annis legi, & promulgari consuetis inflictas, eò ipso incurrisse: Nouerint idcircò illi omnes, etiam specialissima mentione digni, à Censuris, & pœnis hujusmodi post debitam, ac condignam Ecclesiæ realiter, & cum effectu præstitam satisfactionem, non nisi à Nobis, seu Romano Pontifice pro tempore existente (præterquàm in Mortis articulo constituti, nec etiam tùnc nisi de stando Ecclesiæ mandatis, & satisfaciendo cautione præstita, atque cum rein-

ci-

cidentia eo ipso, quo conualuerint) absolui, & liberari posse, prout earumdem tenore præsentium pariter decernimus. Facultatem insuper quandocumque procedendi ad alia seueriora remedia, quatenùs prædicti Ecclesiasticæ libertatis Violatores in sua contumacia persistentes censuras,& pœnas huiusmodi animo, quod absit, sustinuerint indurato, Nobis, & eidem Apostolicæ Sedi expresè reseruantes. Ac decernentes pariter easdem præsentes literas,& in eis contenta quæcumque, etiam ex eo quod prædicti, & alij quicumque in præmissis interesse habentes, seu habere quomodolibet prætendentes, cuiusuis status, gradus, Ordinis, præeminentiæ,& Dignitatis existant,seu aliàs specifica, & indiuidua mentione, & expressione digni, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati, & auditi, causæque, propter quas præsentes emanarint,sufficienter adductæ,verificatæ,& iustificatæ non fuerint, aut ex alia qualibet, etiam quantumuis iuridica, & priuilegiata causa, colore, prætextu, &capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimæ, & totalis læsionis, nullo vnquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis Nostræ, vel interesse habentium consensus, alioue quolibet, etiam quantumuis magno, & substantiali, ac inexcogitato, & inexcogitabili, indiuiduamque expressionem requirente defectu, notari,impugnari,infringi,inualidari, retractari,in controuersiam vocari, aut ad terminos Iuris reduci, seù aduersùs illas aperitionis oris, restitutionis in integrum,aliudue quodcumque Iuris, facti,vel gratiæ remedium intentari, vel impetrari, aut impetrato, seù etiam Motu, scientia, & potestatis plenitudine paribus concesso, vel emanato, quempiam in iudicio, vel extrà illud vti, seu se iuuare vllo modo posse; Sed ipsas præsentes literas semper firmas, validas, & efficaces existere, & fore suosque plenarios,& integros effectus sortiri,& obtinere, ac ab illis,ad quos spectat, & pro tempore quandocumque spectabit,inuiolabiliter,& inconcussè obseruari;Sicque,& non aliter in præmissis per quoscumque Iudices Ordinarios, & delegatos, etiam Causarum Palatij Apostolici Auditores,ac dictæ Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales,etiam de latere Legatos,& præfatæ Sedis Nuncios, aliosue quoslibet quacumque præeminentiâ, & potestate fungentes, & functuros,sublatâ eis,& eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate,& authoritate,iudicari,& definiri debere, ac irritum, & inane, si secus super his à quoquam quauis authoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus præmissis,ac quatenus opus sit,Nostrâ, & Cancellariæ Apostolicæ Regulâ de Iure quæsito non tollendo, alijsque Apostolicis,ac in Vniuersalibus, Prouincialibusque, & Synodalibus Concilijs editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & ordinationibus, nec non quorumcumque Ordinum, Congregationum, Institutorum, & Societatum, etiam Iesu,ac quorumuis Monasteriorum,Conuentuum,Ecclesiarum, locorum piorum, alijsue quibusuis, etiam Iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, ac præscriptionibus quantumcumque longissimis, & im-

immemorabilibus: Priuilegijs quoque, Indultis, & literis Apostolicis Ordinibus, Congregationibus, Institutis, & Societatibus, etiam Iesu, ac Monasterijs, Conuentibus, Ecclesijs, & locis pijs prædictis, illorumque respectiuè Superioribus, alijsue quibuslibet personis, etiam quantumuis sublimibus, & specialissimâ mentione dignis à Sede prædicta ex quacumque causa, etiam per viam contractus, & remunerationis sub quibuscumque verborum tenoribus, & formis, ac cum quibusuis, etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & alijs Decretis, etiàm Motu, scientia, & potestatis plenitudine paribus, seù ad quarumcumque personarum, etiam Imperiali, Regali, aliaue qualibet Mundana, vel Ecclesiastica Dignitate fulgentium instantiam, aut earum contemplatione, seu aliàs quomodolibet in contrarium præmissorum concessis, editis, factis, ac pluries iteratis, ac quantiscumque vicibus approbatis confirmatis, & innouatis, etiam continentibus, quod excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de priuilegijs, & Indultis huiusmodi mentionem. Quibus omnibus, & singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seù quæuis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita obseruata, exprimerentur, & insererentur, presentibus pro plenè, & sufficienter expressis, & insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, ad præmissorum effectum hac vice dumtaxàt specialiter, & expresè derogamus, & derogatum esse volumus, cæterisque contrarijs quibuscumque. Vt autem eædem præsentes literæ ad omnium notitiam facilius deueniant, volumus illas, seu earum exempla ad valuas Ecclesiæ Lateranensis, ac Basilicæ Principis Apostolorum, nec non Cancellariæ Apostolicæ, Curiæque generalis in Monte Citatorio, & in acie Campi Floræ de Vrbe, vt moris est, affigi, & publicari; sicque publicatas, & affixas omnes, & singulos, quos illæ concernunt, perinde arctare, & afficere, ac si vnicuique eorum nominatim, & personaliter intimatæ fuissent; Vtque ipsarum literarum transumptis, seu exemplis etiam impressis manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in Ecclesiastica Dignitate constitutæ munitis eadem prorsùs fides tàm in Iudicio, quàm extra illud vbique adhibeatur, quæ eisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensę. Datum Romę apud S.Mariam Maiorem sub annulo Piscatoris die XXVIII. Iulij MDCCXIII. Pontificatus Nostri Anno XIII.

F. Oliuerius.

Anno à Natiuitate D.N.Iesu Christi millesimo septingentesimo decimo tertio, Indictione sexta, die verò decima quarta Augusti, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D.N.D. Clementis Diuina prouidentia Papæ XI. Anno decimo tertio supradictæ Literæ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Ecclesiæ Lateranen., & Basilicæ Principis Apostolorum, Cancellariæ Appstolicæ, Curiæ Generalis in Monte Citatorio, in Acie Campi Floræ, ac in alijs locis solitis, & consuetis Vrbis per me Iacobum Vasellum Apostolicum Cursorem.

Antonius Placentinus Magister Cursorum.